

N:o 76.

Af herr **H. Andersson** i Nöbbelöf, om indragning af anslaget till krigshofrätten m. m.

Vid granskning af krigshofrättens räkenskaper framstälde 1891 års statsrevisorer önskvärdheten af indragning eller ombildning af krigshofrätten; och framhöll revisionen dervid, att, »efter det vid åtskilliga tillfällen inom riksdagen framstälts förslag om indragning af krigshofrätten, anhöll 1888 års Riksdag i skrifvelse till Kongl. Maj:t, att Kongl. Maj:t täcktes vid utarbetandet af förslag till ny rättegångsordning låta till behandling jemväl företaga frågan om krigshofrättens indragning eller ombildning.

»Enligt hvad revisorerna inhemtat, har Kongl. Maj:t ännu icke i anledning af denna Riksdagens skrifvelse vidtagit någon åtgärd. Under öfverläggningen inom Riksdagen rörande de framställda förslagen om krigshofrättens indragning har framhållits svårigheten för Svea hofrätt, dit man ansett, att de till krigshofrätten nu hörande mål skulle öfverlemnas, att utan förstärkning i hofrättens arbetspersonal öfvertaga dessa mål. Efter det Riksdagens omförmälda skrifvelse afläts, har emellertid Riksdagen 1890 bifallit Kongl. Maj:ts förslag om inrättande af en sjettedivision i Svea hofrätt och dessutom årligen beviljat extra anslag till en sjunde division; och då vid sådant förhållande inom denna hofrätt för ändamålet nödiga arbetskrafter numera icke torde saknas, men det oaktadt Riksdagens ofvannämnda skrifvelse, såsom ofvan anförts, ännu icke ledt till någon åtgärd, hafva revisorerna ansett sig böra fästa Riksdagens uppmärksamhet å omförmälda förhållande.»

Vid behandling i statsutskottet af statsrevisorernas afgifna berättelse yttrade utskottet med anledning af förestående framställning, bland

annat, att »den allmänna meningen beträffande nödvändigheten af krigshofrättens indragning eller ombildning torde vara så stadgad, att denna fråga synes böra utan svårighet och tidsutdrägt kunna vinna sin lösning; hvarför utskottet hemställde, att Riksdagen må hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes, oberoende af frågan om ny domstolsförfattning, taga under ompröfning, huruvida icke krigshofrätten må kunna indragas eller ombildas, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill förhållandena må finnas föranleda».

Denna statsutskottets hemställan bifölls af Andra Kammaren, men afslogs af den Första, sedan der anmärkts, dels att framställningen saknade stöd i statsutskottets instruktion och dels att det skulle kräfva lång tid att göra sådana förändringar i Svea hofrätt, att densamma kunde blifva i tillfälle emottaga den stora ökning i arbete, som af krigshofrättens indragning skulle blifva en följd.

Hvad nu den första anmärkningen vidkommer, förfaller den med detsamma framställningen framkommer i form af motion. Beträffande åter den andra anmärkningen, synes den jemväl vara af mindre betydelse, då man af krigshofrättens protokoll kan inhemta, att under år 1891 af krigshofrätten endast blifvit afkunnade sexton utslag eller domar. Det synes därför ej böra vara något tvifvel derom, att icke Svea hofrätt, sedan den blifvit så förstärkt att den arbetar på sju divisioner, ganska väl kan emottaga och afgöra de mål, hvilka nu tillhöra krigshofrätten; och för att jemväl kunna tillgodogöra sig den militära erfarenheten och fackkunskapen, torde den afdelning inom hofrätten, hvilken komme att handlägga dylika mål, vid sådana tillfällen kunna med sig adjungera en à två militära ledamöter.

Då under nuvarande förhållanden de nödvändiga kraf, hvilka ställas på statskassan, äro så betydande, att alla möjliga åtgärder måste vidtagas för att kunna vidmagthålla densamma, måste man nödvändigt göra inbesparingar, hvarhelst sådana äro möjliga, samt indraga de institutioner, hvilka möjligen kunna vara öfverflödiga och till hvilka man med skäl synes kunna räkna krigshofrätten; ty derom lär väl ej heller råda något tvifvel, att derest de få mål, krigshofrätten har att behandla och hvilka handläggas af fyra militärer och en civil ledamot, i stället komme att behandlas af en division i Svea hofrätt med biträde af en eller ett par militärer, målens behandling skulle blifva fullt lika tillfredsställande med hvad nu är förhållandet.

Då det dessutom är öfver ett halft århundrade sedan en ungefär liknande åtgärd blef af Riksens ständer beslutad, vågar jag på grund af hvad sålunda anförts, vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta att, jemte det att af Kongl. Maj:t under andra hufvudtiteln till krigshofrätten för nästkommande år begärdt anslag af 5,000 kronor må indragas, jemväl aflåta skrifvelse til Kongl. Maj:t med anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder, att Svea hofrätt må med nästa års början kunna öfvertaga de ärenden, hvilka nu handläggas af krigshofrätten.

Om remiss till statsutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 januari 1893.

Hans Andersson.

N:o 77.

Af herr **J. M. Ekströmer**, med förslag till ändrad lydelse af §§ 14 och 19 riksdagsordningen.

Få länder torde vara i samma lyckliga belägenhet som vårt land, nemligen att under inre och yttre lugn kunna utveckla sina samhällsinstitutioner. Förhållandena kunna ju emellertid lätt förändras, hvarför klokheten bjuder att i detta fall, såsom i många enskilda, begagna det gynsamma tillfället, på det att det ej må gå oss ur händerna.

Med antagandet af vår nuvarande riksdagsordning fastslogs äfven den grundsats, att vid val till riksdagen icke skulle finnas någon skilnad med afseende på stånd och klasser olika samhällsmedlemmar emellan.

Genom gällande bestämmelser för val till Andra Kammaren är emellertid större delen af den kroppsarbetande klassen, i synnerhet den